

Bankrotní a bonitní indexy jako je [Altmanův index](#) vám pomohou prostřednictvím nástrojů finanční analýzy objevit potenciální problémy ve vaší, ale stejně tak dobře i jakékoliv jiné, firmě. Jediný problém s těmito indexy je v tom, na kolik dobře fungují v podmínkách poněkud specifického českého prostředí. Index IN05 manželů Neumaierových je přitom českými ekonomy dlouhodobě považován pro hodnocení českých podniků jako nejvhodnější. Z čeho se tedy IN05 skládá a co vám řekne o vaší firmě?

Co je index IN05

Index IN05 je souhrnný index pro hodnocení finančního zdraví společnosti prostřednictvím jediného čísla. Kromě hodnocení faktu, zda společnost v blízké době zkrachuje či nikoliv, se však index IN05 zabývá i tím, jestli vytváří pro své vlastníky také nějakou hodnotu. Podobně jako [Altmanův index](#) se index IN05 skládá z několika dílčích součástí - koeficientů, které se zabývají specifickými oblastmi finančního řízení společnosti. Klíčem k celkovému hodnocení firmy je pak vhodné nastavení vah těchto koeficientů. Bohužel, na rozdíl od

[Altmanova indexu](#)

pro index IN05 není k dispozici nezávislá a léty ověřená pravděpodobnostní charakteristika popisující jeho přesnost nebo úspěšnost. Při uvážení faktu, že mu ale čeští ekonomové přikládají často pro podmínky ČR vyšší význam, než

[Altmanovu indexu](#)

, lze předpokládat, že by měl umět odhadnout bankrot firmy s vyšší než 72 % úspěšností. Z vědecké publikace [2] z roku 2005, kdy byl index vytvořen, vyplývá, že celková úspěšnost indexu IN05 je 80 %, což je poměrně vysoká hodnota. V identifikaci hrozby bankrotu je index IN05 celkově úspěšný ze 77 %, přičemž nejvyšší úspěšnost 78 % vykazuje u středních podniků a nejmenší 74 % u malých podniků. Ve všech případech je to však velice slušný výsledek, který byl navíc v roce 2005 porovnáván na vzorku 1526 českých podniků (z čehož 547 velkých, 819 středních a 160 malých).

K1 – Aktiva (Pasiva)/Cizí zdroje

Tento koeficient nám de facto říká, jaká část veškerého majetku firmy (aktiv) potažmo všech zdrojů firmy (pasiv) je tvořena cizími zdroji. V praxi nám tedy říká to, jakou míru rizika a finanční zainteresovanosti nesou vlastníci firmy. Na tento koeficient se přitom dá dívat dvěma způsoby – čím větší finanční zainteresovanost ve firmě vlastníci mají, tím větší je jejich zájem, aby firma nezkrachovala. Na druhou stranu, pokud firma využívá jen málo cizích zdrojů, je finanční páka

Napsal uživatel Martin Zikmund
Čtvrtek, 03 Únor 2011 19:24 -

malá a může méně vydělat. Navíc je nasnadě se také ptát, jestli náhodou nemá málo cizích zdrojů jen proto, že jí není nikdo ochoten půjčit. Velký problém s tímto koeficientem zcela zjevně nastává také v okamžiku, kdy se cizí zdroje limitně blíží nule (typicky u firem bez bankovních úvěrů, kde jsou cizí zdroje tvořeny jen krátkodobými závazky vůči zaměstnancům (nevyplacené mzdy) a státu (neodvedené zálohy na daň, sociální a zdravotní pojištění)). Při váze tohoto koeficientu 0,13 se však méně extrémní případy podaří často srovnat. Na druhou stranu je zjevné, že na začínající firmy bez bankovních úvěrů a dlouhodobých cizích zdrojů index IN05 nemusí zrovna dvakrát dobře fungovat. Nicméně obdobný problém nastává i u koeficientu K2, kde sami autoři indexu IN05 v [2] doporučují jako maximální možnou hodnotu indexu zvolit číslo 9 (na základě praktických zkušeností). Pro univerzálnější nasazení indexu IN05 je proto vhodné i u koeficientu K1 zvolit maximální hodnotu, kterou by koeficient neměl přesáhnout. Autoři sice takovou hodnotu nedoporučují, ale pokud u koeficientu K2 se osvědčila jako maximum hodnota 9, lze porovnáním vah koeficientů K1 a K2 dospět k názoru, že pro koeficient K1 by jako vhodné maximum měla být volena hodnota 2,78. Toto odvození lze přitom logicky zdůvodnit tak, že pro podniky bez cizích zdrojů a tudíž bez nákladových úroků zůstane poměr váhy koeficientů K1 a K2 v takovém případě v rovnováze.

K2 – EBIT/Nákladové úroky

Koeficient K2 dává poněkud nezvykle do poměru [EBIT](#) a nákladové úroky. Nákladové úroky podle definici ČSÚ představují platební povinnost z titulu úroků vůči bankám, dodavatelům, v případě půjček, finančních operací. Nepatří sem úroky, pokud se zahrnují přímo do pořizovací ceny nehmotného a hmotného investičního majetku. Pokud tedy dáme do souvislosti nákladové úroky s

[EBITem](#), de facto se tím snažíme zjistit, jak velký podíl tyto úroky na

[EBITu](#)

tvoří neboli také jak vysoké úroky nám naši věřitelé dávají v poměru k tomu, kolik naše firma vlastně vydělává. A právě tento poměr už může vypovídat něco o naší ekonomické a vyjednávací síle vůči věřitelům i o naší schopnosti přežít ve špatných dobách. Pravdou je, že v indexu IN05 je váha tohoto koeficientu velice nízká, konkrétně 0,04, což je stokrát méně, než váha

[ROA](#)

. Navíc u tohoto koeficientu může být problém s tím, že nákladové úroky se velice snadno mohou limitně blížit nule. Proto autoři doporučují jako maximální hodnotu tohoto koeficientu volit 9.

K3 – EBIT/Aktiva neboli ROA

Rentabilitu aktiv neboli [ROA](#) není třeba zbytečně více rozvádět. Tento oblíbený finanční ukazatel ukazuje, do jaké míry se daří společnosti z dostupných aktiv (respektive pasiv) generovat zisk. Čím větší je ROA, tím lépe jak pro firmu, tak i pro výsledek Altmanova indexu. ROA přitom hraje při jeho výpočtu vůbec nejvýznamnější roli. Blížší informace o ROA se dočtete [v samostatném článku](#). Tento koeficient využívá i [Altma](#)

[nův index](#)

, který mu ovšem přiřkládá váhu 3,3 v původní variantě, 3,107 v upravené variantě pro soukromé společnosti a 6,72 ve variantě pro nevýrobní podniky a nová odvětví. IN05 oproti tomu drží standardní váhu 3,97. Z pohledu indexu IN05 je váha ROA o jeden až dva řády vyšší než váha zbylých koeficientů.

K4 – Výnosy (Tržby)/Aktiva neboli Obrat aktiv

Také [obratu aktiv](#) jsme se již věnovali v [samostatném článku](#) . Proto jen ve stručnosti tento ukazatel nám říká, kolik prostředků je firma ročně schopna vygenerovat ze zdrojů, které má k dispozici. U [Altmanova indexu](#) najdeme tento koeficient také, ale pouze v původní variantě a upravené variantě pro soukromé společnosti, kde má váhu 1,0. U nevýrobních podniků a nových odvětví Altman s tímto koeficientem nepočítá. U IN05 má váhu 0,21.

K5 – Oběžná aktiva/(Krátkodobé závazky a Krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci)

Tento koeficient je de facto pouze upravenou [běžnou likviditou](#) . Ta však ve jmenovateli počítá pouze s krátkodobými závazky a krátkodobé bankovní úvěry a výpomoci opomíjí. Nicméně i tento koeficient nám říká, kolikrát je společnost schopna uspokojit pohledávky svých věřitelů tím, že všechna svoje oběžná aktiva přemění v peněžní prostředky. Můžeme také připomenout, že doporučená hodnota [běžné](#)

[likvidity](#)

je 1,8 až 2,5, případně pro průmyslové podniky může být jako spodní hranice uvažována 1,5. V indexu IN05 nicméně hraje tento koeficient poměrně nevýznamnou roli a jeho váha je 0,09.

Index IN05 a jeho hodnoty

Také index IN05 na základě výsledné hodnoty dělí firmy do těch kategorií. Za zmínku také stojí fakt, že výše limitů pro dělení těchto kategorií se od roku 2001 a indexu IN01 výrazněji měnila. Je proto možné, že v roce 2011, tedy více než 5 let po vzniku indexu IN05 už může být současná realita poněkud odlišná. Hranice indexu IN05 jsou nastaveny následovně – dolní hranicí je 0,90 a horní 1,60. Na základě provedeného průzkumu zmíněného v [2] firmy, u nichž je index IN05 pod minimální hodnotou s 97 % pravděpodobností spějí k bankrotu a se 76 % pravděpodobností nebudou vytvářet hodnotu. Firmy s indexem IN05 v rozmezí 0,9 až 1,6 mají 50 % pravděpodobnost, že zkrachují, nicméně se 70 % pravděpodobností budou tvořit hodnotu. Firmy nad horní hranicí pak s 92 % pravděpodobností nezkrachují a s 95 % pravděpodobností budou vytvářet hodnotu.

Použité zdroje a literatura

Napsal uživatel Martin Zikmund
Čtvrtek, 03 Únor 2011 19:24 -

1. NEUMAIEROVÁ, Inka; NEUMAIER, Ivan. Proč se ujal index IN a nikoli pyramidový systém ukazatelů INFA. *GA ČR Generátory tvorby hodnoty*. 2009, N/A, s. 1-10. Dostupný také z WWW:

<http://www.ekonomikaamanagement.cz/getFile.php?fileKey=CEJVB0NUCAdVCEZIU1VHB0MIUUMEBAVDV/FVWQ1VUBAVGQ1VCXgQFBERIREJLYg==>

<
=CZ

2. NEUMAIEROVÁ, Inka; NEUMAIER, Ivan Index IN05 : Index IN05. In *Evropské finanční systémy : Sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference*

. Brno : Masarykova univerzita v Brně, 2005. s. 143-146. Dostupné z WWW:

<http://is.muni.cz/do/1456/sborniky/2005/evropske-financni-systemy-2005.pdf>

[Joomla SEO powered by JoomSEF](#)